

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 2 ว่าด้วยสิทธิและการศึกษา มาตรา 10 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจัดการอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การศึกษาและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือ บุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือในโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และ โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการให้จัดตั้งแต่แรกเกิด หรือแรกพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และ แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรา 22 กล่าวว่า “ผู้เรียนทุกกลุ่มมีความสามารถเรียนรู้ และ พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2546, หน้า 12 - 22) จึงทำให้สถาบันทางการศึกษาในประเทศไทย พัฒนาการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กพิการมากขึ้น ประกอบกับกลุ่มคนพิการเองมีความต้องการศึกษาจึงได้รวมกลุ่มกันเรียกร้องสิทธิทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ทำให้ภาครัฐต้องขยายการให้บริการการศึกษาแก่การพิการมากขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา มาตราที่ 5 ระบุว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา “(1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิด หรือ พบการพิการจนตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกรับบริการทางการศึกษาสถานศึกษาระบบ และรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็น พิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัด

หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ
จำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล” (พระราชบัญญัติการศึกษาสำหรับคนพิการ,
2551, หน้า 3)

แนวโน้มของนโยบายทางสังคมในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา เป็นการส่งเสริมเรื่อง
การบูรณาการและการมีส่วนร่วม และเป็นการต่อสู้กับการกีดกันตามหลักการของการอยู่ร่วมกัน
และการมีส่วนร่วมที่มีความสำคัญกับศักดิ์ศรีของมนุษย์ และ ต่อความสุขทางใจและการใช้สิทธิ
มนุษยชนในขอบข่ายของการศึกษานั้น หลักการนี้ได้สะท้อนออกมาทางพัฒนาการ ของยุทธศาสตร์
ต่าง ๆ เพื่อสร้างความเท่าเทียมของโอกาสอย่างแท้จริง ประสบการณ์ของหลายประเทศชี้ให้เห็นว่า
การบูรณาการเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการศึกษาพิเศษสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ดีที่สุดภายใน
โรงเรียนแบบการเรียนรู้ร่วมซึ่งให้บริการเด็กทั้งหมดภายในชุมชนหนึ่ง ๆ ความสำเร็จของโรงเรียน
แบบนี้จะต้องอาศัยความพยายามร่วมกัน ไม่เพียงเฉพาะแต่ครูและเจ้าหน้าที่โรงเรียนเท่านั้น แต่ยัง
รวมถึงเพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัวและอาสาสมัคร หลักการพื้นฐานของโรงเรียนแบบเรียนร่วม
ถือว่าเด็กทั้งหมดควรเรียนด้วยกันเท่าที่เรียนๆ ไปได้โดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคต่างๆ หรือความ
แตกต่างใดๆ ที่อาจมีโรงเรียนแบบเรียนร่วมต้องยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่าง
กันของนักเรียนซึ่งครอบคลุมทั้งรูปแบบและระดับของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และประกันคุณภาพ
การศึกษาให้กับนักเรียนทั้งหมด โดยวิธีของการใช้หลักสูตรจัดระเบียบทางการบริหาร ยุทธศาสตร์
การสอน การใช้ทรัพยากร และ การสร้างความเป็นหุ้นส่วนของโรงเรียนกับชุมชนอย่างเหมาะสม
รวมทั้งควรมีการให้ความสนับสนุน และบริการที่ต่อเนื่องและลำดับขั้นเพื่อให้สอดคล้องกับลำดับ
ขั้นของความต้องการพิเศษของเด็กที่เกิดขึ้นในโรงเรียนทุกๆ แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543, หน้า ก)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษจัดว่าเป็นกลุ่มคนผู้พิการที่ด้อยโอกาสทางสังคม เนื่องจาก
สภาพความพิการทำให้เด็กขาดโอกาสทางการศึกษาขาดทางเลือกในการประกอบอาชีพ คนพิการ
บางส่วนจึงต้องกลายเป็นภาระแก่สังคม จึงทำให้สังคมมองคนพิการอย่างไม่เท่าเทียมกับคนปกติ
ซึ่งความจริงไม่มีใครอยากเกิดมาเป็นคนพิการ แต่คนพิการเหล่านี้ไม่มีโอกาสเลือกเกิดได้
กระบวนการสำคัญที่สร้าง โอกาสและความเท่าเทียมกันในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของคนพิการ
คือ การให้โอกาสทางการศึกษา หาหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาสามารถทำหน้าที่นี้
ให้เหมาะสมกับความสามารถ และศักยภาพของผู้พิการแต่ละบุคคล ได้ก็จะทำให้บุคคลที่พิการ
เหล่านี้มีโอกาสและความเท่าเทียมกับคนปกติ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม และทำประโยชน์
ให้แก่สังคมได้เช่นเดียวกับคนปกติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 1)

ในปี พ.ศ. 2541 กระทรวงศึกษาธิการได้แยกกองการศึกษาพิเศษเป็นกองการศึกษาเพื่อคนพิการและกองการศึกษาสงเคราะห์ หลังจากนั้นเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดสิทธิทางการศึกษาไว้หลายมาตราพร้อมทั้งประกาศให้ปีพ.ศ. 2542 เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีคำขวัญว่า“คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน” ถือเป็นการปฏิรูปครั้งใหญ่ของคนพิการ ผู้บริหารทั้งราชการฝ่ายการเมืองและข้าราชการฝ่ายประจำให้การสนับสนุนและพยายามที่จะแก้ปัญหาการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ

การจัดการศึกษาเพื่อคนพิการหรือบุคคลที่มีความต้องการพิเศษในสหัสวรรษใหม่ ในแนวทางการจัดชัดเจนขึ้นกล่าวคือมุ่งจัดในลักษณะการศึกษาแบบเรียนร่วม (Inclusive Education) ซึ่งหมายถึง การจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนในระบบการจัดการศึกษาเดียว โดยไม่แยกว่าเด็กพิการต้องไปเรียนในสถานศึกษาเฉพาะ รวมทั้งเด็กนั้นจะต้องได้รับการสนับสนุนทุกด้าน ทั้งด้านการแพทย์ กิ่งแพทย์วิชาการ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาพร้อมกันนั้น โรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรยุทธศาสตร์การบริหาร การจัดการ เทคนิคการเรียนการสอนสถานที่ ฯลฯ รวมทั้งการจัดให้มีบุคลากรสนับสนุนทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้เรียนร่วมในสถานศึกษาเดียวกัน (เบญญา โชชารินทร์, 2543, หน้า 20) การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม เป็นความมุ่งหวังสำหรับการจัดการศึกษา เพื่อคนพิการในอนาคต ถึงแม้ประเทศไทยเรายังใช้วิธีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในลักษณะของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมเป็นส่วนใหญ่ก็ตาม

การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม มีหลายรูปแบบแล้วแต่จะจัดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบในโรงเรียนเดียวกัน การที่เด็กมีความต้องการพิเศษเรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกันกับเด็กปกติก็ถือว่าเป็นการเรียนร่วม หรือจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีโอกาสเข้าเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ ก็ถือว่าเป็นการเรียนร่วมซึ่งจะจัดให้เรียนร่วมเป็นบางเวลาหรือเต็มเวลาขึ้นอยู่กับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แต่ละคน หรือ แต่ละประเภท ที่มีความสามารถตามศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเอง สิ่งสำคัญของการเรียนร่วมคือให้เด็กได้อยู่ในสังคมเหมือนคนปกติ และได้ทำกิจกรรมหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ เพื่อให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้แสดงความสามารถตามศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเองและให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับทราบว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สังคมไม่รังเกียจความพิการแต่สังคมให้การยอมรับ และคอยให้ความช่วยเหลือ (วีระดี กองแก้ว, 2546, หน้า 18)

ในปีการศึกษา 2543 คณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและ ผู้มีความสามารถพิเศษ ได้มีนโยบายให้กรมสามัญศึกษาจัด โครงการ โรงเรียนมัธยมสี่มุมเมือง ในกรุงเทพมหานคร เพื่อขยายการจัดการเรียนร่วมในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มจากที่มีอยู่แล้ว และได้จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษาเพิ่มเติมอีก จำนวน 8 ศูนย์ จากเดิมที่มีอยู่แล้ว จำนวน 5 ศูนย์ รวมทั้งจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดทั่วประเทศอีก จำนวน 63 ศูนย์ ครอบคลุมทุกจังหวัดเพื่อให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มา รับบริการจากที่ศูนย์ หรือให้บริการแก่เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามบ้าน โดยทำ หน้าที่ฟื้นฟูสมรรถภาพการเตรียมความพร้อมเพื่อการส่งต่อประสานงานเพื่อสนับสนุนและส่งเสริม การจัดการเรียนร่วมกับ โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสำหรับจังหวัดกำแพงเพชร ได้จัด โรงเรียน แกนนำภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (จิริพันธ์ ชำนาญ และคนอื่นๆ, 2548)

ปีการศึกษา 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้สำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดทำโครงการ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยมีโรงเรียน ทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการ จำนวน 390 โรงเรียน โดยจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุนโรงเรียน ละ 40,000 บาท ต่อมาในปีการศึกษา 2548 ได้มีการขยายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้มากที่สุดโดยกระจายทั่วประเทศรวมทั้งสิ้น 2,000 โรงเรียน และจัดสรร งบประมาณมาสนับสนุนโรงเรียนละ 40,000 บาท พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณมาสนับสนุน ในการ ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใด ทางการศึกษาสำหรับคนพิการมาให้อีกจำนวนมากในรูปแบบของการ ให้อิมสื่อและ รูปแบบคู่มือ การศึกษาเพื่อนำไปแสดงสื่อและบริการตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2545 ที่จัดให้ตามแผนการ จัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) คนละไม่เกิน 2,000 บาท ที่เกี่ยวกับสื่อและบริการการดำเนิน โครงการ โรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วมและโรงเรียนเรียน ร่วมที่มีเด็กพิการที่ศึกษาอยู่นั้นทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ความสำคัญ กับการบริหารจัดการ กล่าวคือ จะดำเนินการจัดการเรียนร่วมอย่างไรเพื่อให้ ทุกโรงเรียนทำได้ และ ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ นั่นคือการช่วยเหลือสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนเรียนรู้ได้ โรงเรียนในโครงการแกนนำจัดการเรียนร่วม จึงได้รับการสนับสนุน ให้ดำเนินการบริหารจัดการ เรียนการสอนให้ครอบคลุมองค์ประกอบ 4 ด้าน ตามแนวคิดโครงสร้างชีวิต โดยอาศัยการทำงาน แบบร่วมมือกันอย่างแท้จริง พร้อมรับกรอบแนวคิดที่ว่าเด็กทุกคนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดในชั้นเรียนปกติ ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และรูปแบบการสอนที่มีการยืดหยุ่น มีการให้บริการ สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตลอดจน บุคลากรที่จำเป็น ซึ่งหากใช้บริหารจัดการโดยโครงสร้างชีวิต ผนวกกับการบริหารจัดการ โดยใช้

โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management : SBM) จะก่อให้เกิดทั้งการจัดการและรูปแบบ การเรียนการสอน ที่มีความยืดหยุ่นทั้งในชั้นเรียนปกติและในโรงเรียนทั้งระบบ (วินัย รูปชาติ, 2549, หน้า 3)

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดทำโครงการ โรงเรียน แก่นนำจัดการเรียนร่วม และได้สร้างงบประมาณในการดำเนินให้โรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม อย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายในการเพิ่มโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมให้ครบ 8,000 โรงเรียนใน อนาคตและมีนโยบายในการบริหารโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม ตามแนวคิด โครงสร้างชีวิต ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเชื่อว่าการบริหาร ของโรงเรียนเรียน ร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามแนวคิด โครงสร้างชีวิต แล้วจะทำให้การบริหาร โรงเรียนร่วมมี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อปัญหาอุปสรรคและแนวทาง การพัฒนาโครงการ โรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม ตามนโยบายดังกล่าว

การดำเนินงานโครงการ โรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม ตามนโยบายของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดังที่กล่าวมานั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกำแพงเพชร ได้ดำเนินร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 โดยการประชุมผู้บริหาร ชี้แจง และสร้างความเข้าใจตามนโยบายที่ได้รับมาเพื่อนำไปดำเนินการ และจัดประชุมครูเพื่อสร้าง ความตระหนัก ในความจำเป็นที่ต้องให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม ตามกฎหมาย และ ความเสมอภาคของความเป็นมนุษย์ และ ชี้แจงแนวทางการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ให้แก่ โรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมทุกโรงเรียนโดยมีวิทยากรจากศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา และ โรงเรียนจัดการเรียนร่วมเดิมเมื่อผู้บริหารและครูได้รับการสร้างความ ตระหนักในการจัดการเรียนร่วมแล้ว ต้องนำนโยบายดังกล่าวสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา เพื่อให้ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการพัฒนาศักยภาพของ ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

จากการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวข้างต้นผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้ดำเนินการ ในโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม ได้ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงมี ความต้องการทราบถึงสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูในโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ว่ามีปัญหาใดบ้างภายใต้ โครงสร้างชีวิต ซึ่งให้ความสำคัญใน 4 องค์ประกอบหลักได้แก่ ตัวนักเรียน (S-Students) สภาพแวดล้อม (E-Environment) กิจกรรมการเรียนรู้(A-Activities) เครื่องมือ (T-Tools)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามแนวคิดโครงสร้างซีท ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ใน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติ
2. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคล
3. ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน
4. ด้านการกำหนดนโยบาย กฎหมาย สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา ครูผู้สอนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 516 คน โดยจำแนกเป็น

1. ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน
2. ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษา จำนวน 30 คน
3. ครูผู้สอนในสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวน 456 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนร่วม ครูผู้สอนในสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 338 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. สภาพการบริหารงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
2. ปัญหาการบริหารงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2
3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงาน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT-Framework) หมายถึง แนวคิดในการบริหารจัดการโรงเรียน เรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จตามแนวปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการบริหาร โดยคำนึงถึงองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่
 - 1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติ หมายถึง การเตรียมตัวเด็กให้ความพร้อมทั้งเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กปกติในสถานศึกษา
 - 1.2 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคล (Environment) หมายถึง การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสม มีความปลอดภัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และการสร้างความตระหนักให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
 - 1.3 ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน (Activities) หมายถึง การจัดกิจกรรมทางด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในแต่ละบุคคล
 - 1.4 ด้านการกำหนดนโยบาย กฎหมาย สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก (Tools) หมายถึง นโยบาย วัสดุทัศนหรือสิ่งนำมาใช้ในการบริหารจัดการการเรียนร่วมเพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีสื่อการเรียนการสอนที่ตรงต่อความต้องการของตนเอง
2. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 โรงเรียน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาในโรงเรียนเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 โรงเรียน
4. ครูหัวหน้าโครงการจัดการเรียนในสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าโครงการเรียนร่วมหรือหัวหน้างานในการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 จำนวน 30 โรงเรียน
5. ครูผู้สอนในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและนักเรียนปกติในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 จำนวน 30 โรงเรียน
6. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) หมายถึง การดำเนินการจัดการเรียนให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมาย โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการคิดวิเคราะห์วางแผน กำหนดนโยบายและดำเนินการ ในเรื่องการเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กปกติทั่วไป การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและบุคคล การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนและการกำหนดนโยบาย กฎหมาย สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก
7. แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หมายถึง แผนการให้บริการทางการศึกษาพิเศษรายปีที่จัดทำเป็นรายลักษณะอักษรให้กับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นเฉพาะบุคคล โดยพ่อแม่ หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำ ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับระดับความสามารถของนักเรียนในปัจจุบัน ตลอดจนกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้เป็นเฉพาะบุคคล
8. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการอบรมโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมภายใต้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ได้แนวทางในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับการช่วยเหลือทางการศึกษาให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพมากขึ้น